

ДО
КИРИЛ ВЪТЕВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ДО
ДЕЯН СТРАТЕВ
ЗАМЕСТНИК - МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ДО
ДЕНИЦА ДИНЧЕВА
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ “ЖИВОТНОВЪДСТВО”

АНАЛИЗ

от

Браншова камара на месодайното животновъдство - гр. Пловдив

Относно: Пропуснато месопроизводство за периода 2019-2022г. и потенциал за угодяване на ЕРД в България

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР,

Предоставяме на Вашето внимание обобщени данни от анализ, който съставихме за периода 2019-2022г. Изследването се базира на собствени изчисления, при които се използват данни на НСИ Инфостат, САПИ, Агростатистика и МЗХ.

На годишна база се изнасят между 36 000 и 46 000 продуктивни телета “месодайно направление”, които са неугоени и със средно живо тегло от 260 килограма. Отчитаме, че, ако тези животни се угодят до 550 килограма ж.т., това би покрило вноса на говеждо месо. Във връзка с пропуснатото месопроизводство, предлагаме да възложите на администрацията задълбочено обследване, което да бъде представено на следващия консултативен съвет по месо и яйца.

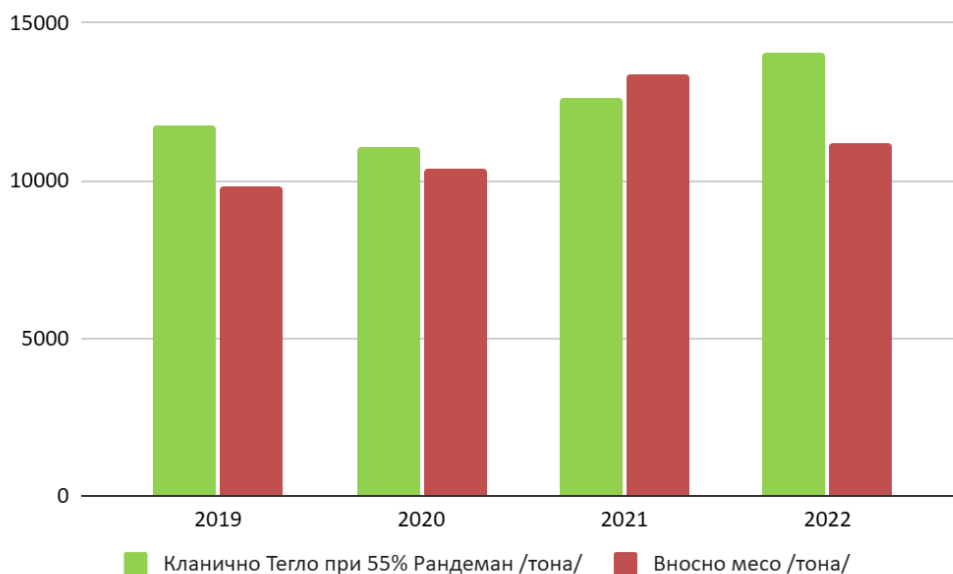
Износ на телета за периода 2019-2022

Година	Изнесени телета /брой/ ¹	Средно живо тегло /кг/	ОБЩО ЖТ при угодяване до 550кг /тона/	Кланично Тегло при 55% Рандеман /тона/	Вносно месо /тона/ ²	Покриване на вноса /%/
2019	38,850	257	21,368	11,752	9,808	119.82%
2020	36,652	270	20,159	11,087	10,390	106.71%
2021	41,751	247	22,963	12,630	13,345	94.64%
2022	46,425	270	25,534	14,044	11,209	125.29%

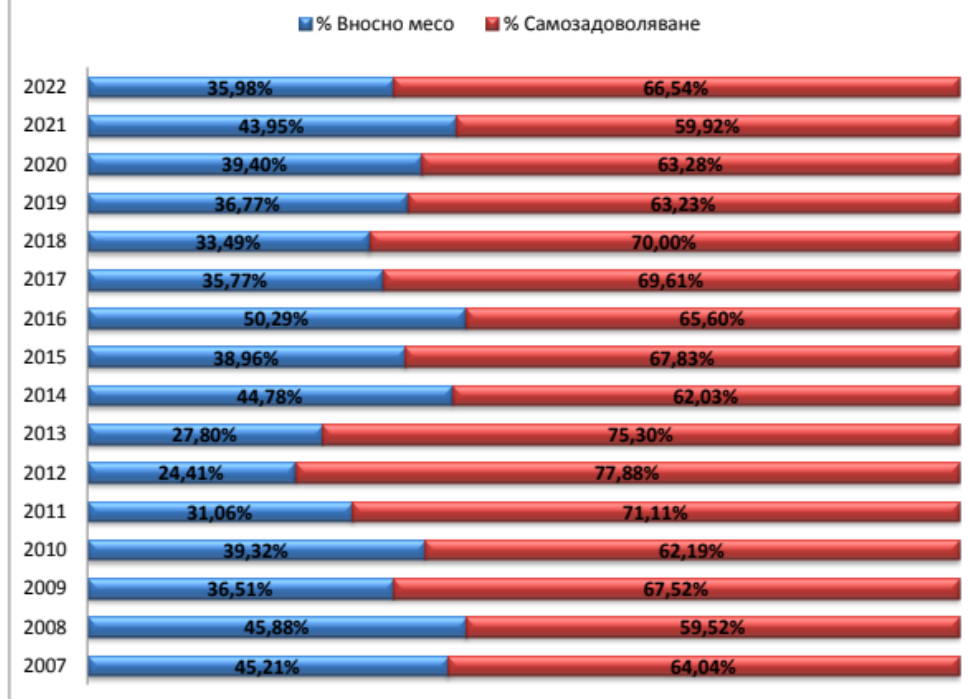
¹ Собствени изчисления, базирани на НСИ - Инфостат за износ по КН за номенклатури 1022*

² Агростатистика - Бюлетин за производство на червено месо

Внос на говеждо месо срещу пропуснато производство³

Дялове на произведено и вносно говеждо месо от националното потребление

³ МЗХ, Агростатистика - "Бюлетин производство на червено месо" и "Дейност на кланиците за червено месо и производство на месо в България" за периода 2007-2022

Модел за производство на говеждо месо за 2022 година

Категория	Изнесени бр	Очакван прираст кг/бр	Вид Фураж*	кг/ден**	лв/ден без ДДС**	Разходи за фураж до 550кг ж.т. лв/бр без ДДС	Лв/кг ж.т. без ДДС	Приход от уговяване лв/бр	Резултат БЕЗ други разходи лв/бр
150-250кг	14736	400	Люцерна сено	1.400	3.10	310	3.92	1568	65
			Слама	1.000		363			
			Зърно микс	3.000		398			
			Сл. Шрот	1.000		432			
			Вит-Мин Фураж	0.100		1503			
250-350кг	17747	300	Ливадно Сено	2.000	3.63	363	3.92	1176	-17
			Слама	2.000		398			
			Зърно микс	4.500		432			
			Сл. Шрот	1.200		1193			
			Вит-Мин Фураж	0.100					
350-450кг	10371	200	Ливадно Сено	1.500	3.98	398	3.92	784	-46
			Слама	3.000		432			
			Зърно микс	4.900		830			
			Сл. Шрот	1.500					
			Вит-Мин Фураж	0.100					
450-550кг	1786	100	Слама	6.000	4.32	432	3.92	392	-40
			Зърно микс	4.900					
			Сл. Шрот	2.000					
			Вит-Мин Фураж	0.150					
ОБЩО	44.640								

Обяснителни записки:

1. Х-ка фуражи: Люцерна - 19%СП; Пшеничена слама; Ливадно сено - 12%СП; Зърна - Царевица, Ечемик, Пшеница 1:1:1; Слънчогледов шрот - 35%СП и Вит-Мин фураж HL-TorMix MF 500-1
2. Дажбите са балансирани по норми⁴ за 1кг прираст чрез софтуер Hybrimin Futter5
3. По средни цени на производител от НСИ за 2022г - 600лв/т зърно и 650лв слънчогледов шрот, изкупни цени на живо тегло 3.92 лв/кг ж.т. без ДДС.
4. От общия брой са премахнати изнесените животни с предназначение за разплод и крави.

⁴ Тодоров et al. "Приложно хранене на стопански животни" 2016г

Предложения

Създадените технологични карти за “угоени говеда” и за стопанства от типа “крава с бозаещо теле” са положителен пример на желание за насърчаване на производството на говеждо месо и следва да им се намери релевантен начин за финансиране. Нашите предложения са:

- При предстоящата промяна на СП да се предвиди интервенция за угояване на говеда (10 - 24м.) и интервенция за подпомагане на разходите за клане, транспорт и административни документи в сектор “говеждо месо” или да се осигури нотифицирана целогодишна държавна помощ.
- Да се разшири обхвата на класификацията на трупно говеждо месо по системата (S)EUROP. Да се разработи механизъм за доплащане на килограм трупно месо преминало през кланица и класифицирано с цел изсветляване на сектора и справедливо заплащане за по-качествени животни.
- Да бъде подготвена програма за **разширение и устойчивост на сектора** с цел създаване на експозиция на вътрешния пазар, който има ключова роля в националната продоволствена сигурност. Да се реализира публично-частно партньорство с цел изграждане на угоителни центрове за говеда и кланица на кооперативен принцип. Към кооперативната кланица да се предвидят рендеринги за преработка на кланичните отпадъци и кръвта, преработката/търговията с кожи. Един подходящ пример е да се използват индустриални площи - публична собственост, които пустеят.
- Да се изработят обективни правила за изкупуване на телета през различните етапи за реализация (крава с теле - отбити телета и угоени телета за клане).
- Да бъде създадена нова институционална системата: еквивалентна на ВЕТИС, съобразена с нов инструментариум от софтуерни технологии, отворена към всеки от операторите по веригата и позволяваща ясна дефиниция на "месодайно направление" и проследяване на месото от фермата до трапезата.
- Да бъдат предвидени средства за кампания за защита на българското производство на месо и неговото маркетизиране.
- Да бъде насърчена комуникация между производители и преработватели.

Ефект от прилагане на предложенията - пазарен, икономически и социален

Направените предложения биха имали сериозни пазарни, икономически и социални отражения в позитивен аспект за десетилетия напред - както в селското стопанство, така и в преработвателната промишленост.

В допълнение към социалния ефект на заетост и осигуряването на качествено говеждо месо за българския потребител, в страната и при българските фермери биха останали около 150 милиона лева на годишна база. По-голям брой угоени животни и готови за реализация означава, че кланиците ще повишат оборота си и съответно производствените им разходи ще намалееят.

Това е **нова ниша за огромния сектор зърнопроизводство**, който може да добави стойност. В лоши пазарни години като тази, това е добра алтернатива за реализация.

Предложенията биха завършили цялостната стратегия на подпомагане по веригата на отглеждане крава майка-хектар-угояване.

Година	Пропуснато производство кланично тегло (тона)	Изкупна цена (лв/тон)**	Добавена стойност към БВП (лв)
2020	11,087	6862	76,080,572.26
2021	12,630	7480	94,469,987.70
2022	14,044	9610	134,958,635.63
2023	15,448	9920	153,243,354.00
		Общо	458,752,549.59лв.

Таблица: Икономически аспект

Обяснителни записки:

1. За 2023 година прогнозираме темп на нарастване на пропуснатото производство с 10%.
2. Средни изкупни цени на трупно говеждо от млади говеда 12>24м: EU meat market observatory.

В заключение, призоваваме Министерство на земеделие и храните да вземе предвид нашите аргументи и предложения. Декларираме желание и готовност за участие в активен диалог с администрацията и науката.

С УВАЖЕНИЕ,

Екип на БКМЖ